

הלבזת חל חמוץ סימן תקמה

ביורים ומוספים

מעשה אומן, ועוד שبينו שאין צורך המודע אסור אף מעשה הדירות.

[משנ"ב ס"ק לה]

ואין עירך לשניהם קיללו⁽²⁾).

[משנ"ב ס"ק לו]
אם לא ימצא אחר חמוץ קעה ליקות בפרק לכתב, דקוי לה דבר האבר⁽³⁾.

(29) ואם לה את הכתף לזרוק הגדלה עסקי, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פס"ז ח"ע עד) שאין זה נחשב בידבר האבר אלא כמניעה רות, ואסור לכתב עboro הלוואה בו שטר במנעה. אך, אם מקבל הלואה גדולה במועד שאינה מעריה בזמנן אחר, מותר לכתב עליה שטר אף שהוא לזרוק הגדלת עסקי ורוחהו, בין שדומה הרבה לדין יריד המבוואר לעיל (ס"י תקלט ס"ק י"ה), שכל רוח מודל שאיןו מוצוי נחשב בידבר האבר.

[משנ"ב ס"ק לט]
לזרוך חמוץ⁽⁴⁾.

(30) והוא הדין במקומות שעולול להיות הפסד אם לא יכתוב, כגון התורם לעזקה ומולגה את תרומתו בכתב בכתב קבלה נגד התורמות, וכן תורם הרוצה לתורם באמצעות שיק, דעת הגרש"ז פינשטיין (ספר הזוכרן מבקשי תורה חול המוער עמי' תהה-ד) שבאופן כזה מותר לכתב, בין שאם לא יתרום כתת שמא לא יהיה בידתו להרומים אחר המוער.

(27) ואף שלענין מי שבוטב היידי תורה במתעד [שמבוואר בשוו"ע להלן ס"ט שמותר לכתבם במתעד כדי שלא ישחטן]. כתוב המשנ"ב (ס"ק מו) שמי' ציריך לכתב בכתב משיט"א, ואם ציריך לכתב אות מושבעת יעשה שניי וכחטוב אות שבורה, ביאר הגרש"ז אויערבך (שש"כ פס"ז ח"ע עו) שבפרקמיטיא ציריך לכתב את החשבון באופן שם הלוקו ובקשו זוכל להראותו, ועל כן מן הראי לכתבתו יפה, מה שאין בכך היידי תורה יכול לכתב באופן שיבין הוא עצמו אף אם לא יהיה כתוב יפה כל קר. ולפי זה כתוב שכשוחב בפרקמיטיא לעצמו יהא טען שניי.

ולענין מי שמצוין אבידה ורשותה לתלות מדעתה על דבר האבידה, דעת האורייני קנסטקי (ארחות רבבו ח"ב עמי' קכח) שיש לכתב את השורה העילונה עיקומיה, וכן חביא בספר משפט האבידה (ס"י ר"ס ס"ג שערי צרכ ס"ק ב).

[ביה"ל ד"ה אפל בכתיבתה]

פְּלִיטָן טוֹב לְחַושׁ ? רְבָנִי⁽⁵⁾.

(28) וכן לענין לקבל לפניו ערבותה במתעד, כתוב במשנ"ב לעיל (ס"י תקלט ס"ק יב) שם אינו דבר האבר, מותר לעשות כן רק בעל פה ולא בכתב, וביאר בשעה"צ שם (ס"ק יג) שני טעמים בזה, האחד משום שכמה אחריםים כתבו שכח לתשנות העמים נחשב

חלכות חל המועד סימן תקמה תקמו

ביאורים ומוספים

כתב בשותה המביסת (ח'ג ס"י טו) יונפניטו ביום אחד מונחי חול המועד של סוכות להשיב עליהם, כי החכם הנעלם וכיו אמר ל' שהיו הולכים אנסים דרך שם מיר אחר החג, והיה דבר האבד אצלך נס אצלך, כי אולי לא יהיה לי פנאי אחר ההג' ובר במשא מותן בדברי תורה ושאלות אחרות מבהחן וורה בעלי דין וריבם מלבד קביעות למדור הדיספה עם החכמים והתלמידים צ"ר.

[משנ"ב ס"ק טז]
אין שיק לזרע נאמץ עד א' טר יומדי'וטוב⁽³³⁾.

(33) אכן לענין סידור חדשני תורה שכותבים עלו מכביר ורוצה לכותבם שוב ולסדרם בסדר נבן. כתוב החמי אדם (כל קיא ס"ט) אסור לעשות כן במועה. וכן הגהה חידושים שכותב מבבר או עירכת מפתחות וכל בען זה, בתב הגראי וייס (הובאה תשובה בספר הזוכרן מבקשי תורה חול המועד עמי' תהה) בשם השדי חמד, שאסור לעשות כן במועה, אמנם אם ידוע שם לא יעתיקם במועה לא יהיה לו פנאי לעשות זאת בזמנך אחר ועלול לשכח, מותר משום דבר האבד.

בן דיו שרצה לכותב בכדי שייתברר לו הלמוד יותר על ידי הכתיבה, רעת החוריא (חות שני חול המועד עמי' רב, מעשה איש חד עמי' עה) שאין להחשיב זאת כמניעת רוח בלבד ולאסורה, כיון שביחס ל תורה הכל נחשב 'דבר האבד'.

סימן תקמו

דיני ארוסין ונישואין בחול המועד

[משנ"ב ס"ק א]
אין משי אחים או שפי אחים⁽³⁴⁾.

(1) נראה מדבריו שהביעה את ספיקן של חמץ (משבז' ס"ק אג, שון בדרבי הטיו (ס"ק א) שהוכיר רק שני אחיהם, האב הוא הדין שני אחיהם, ומדובר המשניב נראה שהכרע שוגם שני אחים או אחד ואחות דינם שווה לדין של שתי אחיות.

ומשנ"ב ס"ק מה של שצוניה⁽³⁵⁾. ואפשר דהו קריון בלחוזות שלגנו⁽³⁶⁾ וכו', מה שפותרין בגאנגעפעת על כלוחות מעכבות בקייד⁽³⁷⁾.

(31) והקשה בביבהיל לעיל (ס"י שם סי' סוף ר'ה במשקין) שכן התיר הרומי לא בטוב על לחוזות של שעות, ואילו במשנה (שבת קה, ב) מובא שף בשבת אם כתב כן פטור, ופירש רשי' שהם לחוזות שהחבירו בשתה. וישב הגראי קריין (חות שני שבת ז"א עמי' קנו) שיתכן שבאופן שהוא לוח עז שעלו מוחזה שעה הרי הוא כתוב המתקיים ובזה דבר רשי', ואילו הרומי לאן מדבר באופן שהלוד כולם שעיה ואו הכתב איזנו מותקים כל קר.

(32) ובתיות אורתיות העשוויות מקרים על עוגה, דעת הגרשין אויערבך (שש"כ פלי"ז הע' בט) שיש מקום להקל במושך, בין שאין זו ברيبة גמורה. ובשותה באור משה (ח'ז ס"ק ק) כתוב להתריר בפשטנות, כיון שאין זה חמור מאגרות שלזומים שהותר לבודה 'במעשה הדיות' במועה, אך הוסיף שלבתולה עדיף שלא לטוב בכתב מושבע כמו בספר תורה.

(33) ולענן כתיבה בגדיר על גבי לות, דעת הגראים פינשטיין (ספר החברן מבקשי תורה חול המועד עמי' תהה-ד) שמותר, מושום שאין זה כתוב המתקיים. אכן הוסטיך, שאין זה היותר גמור, מושום שדרבי הרומי לא לחריר כתוב שאיתו מותקים נאמחה דוקא בשכובות כתיבה מועתת לזכרון בעלמא, שכן שאין בו שירה זאנית אסודה במועד אלא מושום לא פלאו, لكن התירו בכתב שאיתו מותקים, אבל כתיבה גמורה שיש בה טירוחה, לא התירו אף בכתב שאיתו מותקים. וכן דעת הגרשין אויערבך (שש"כ פס"ח הע' קב) להתריר כתיבה בנייר, שאף שהכתב מצד עצמו מותקיים, מ"מ כיון שהכתב שמודד להמחק גם נמחק בנקל, ועוד שאין מתקיים בכתיבתו, הרי זה מעשה הדיות ומותר לכתוב באופן זה במועד.

ומשנ"ב ס"ק מה

אין לא יקצא אפר-ך עלי-ך מי לשלקה⁽³⁸⁾.

(34) ואם חושש הרב המשיב שמא לא יהיה פנאי בוין אחר המועד,

